

MEGTALÁLT PILLANATOK

Keresztes Zsuzsa rongyképein megül a csend, szellem béklyóit oldják; mint elködött kompok áthajóznak az utolsó évtizedek horizontján, horgonyvetésük előtt meglassúdnak a gyermekkor élményárjában, ahol még regél a föld, s az Idő gondolája érintetlen tájak meséin ring.

Zeneiség a képek egyensúlyában rejtezik. Mindahány mű több irányba fókuszál, az alkotó a néző tapasztalatával, vérmérsékletével is számol, azonban mégsem billen meg a kompozíció – a látogató, ha nyitott, felfedezi a *rongyképesz* emlékeiből idehagyott pillanatot.

Keresztes Zsuzsa munkái egyszerre tükrök és útjelzők a magnetizálttá festett világban. Rég szertehagyott anyagokból építkeznek, lecsupaszítva is érintetlenül hagyja a lényegit, érzések szűrőin újabb optikai teret nyit, s ha fantáziájából hozzá is tesz a szerves egészhez, jelleméből eredően mindig kutakodó marad.

A mozgalmas témáknak ugyanúgy szilárd talaja a nyugalom. Teremtőjük felkínál és láttat, sosem értelmez, nincs buzgó nekifeszülés a tárgy transzformálására; kérdésfelvetéseken túlbillent státusz ez, kerete a letisztult válaszoknak, melyek már a lélekben zengnek, ettől a látvány a hazaérkezés érzetét keltheti a szemlélőben. A „haza”, a *hely*, nevezhető a Lélek Otthonának, ahol már minden mindennel összebékült; a jó, rossz, a fontos és az értelmetlen fogalmai nem a különállást erősítik, *ott*, ebben az idilli szigeten, a feszültség nyomai is elmosódtak, a rezdületlen állapotot épp a harmónia konzerválja.

Az ember nem akar vakon bolyongani a világban, kutatja, ami visszatekint rá, és akkor már saját lényegére ismer, felfedező kíván lenni, olyan utakat járna, ahol spirituális kincseket talál, amely inspirál és elevenére tapint, végső soron visszamutat Istenhez. Ekkor – a művek jelenetei előtt állva – elámulunk, lám, többé már nem színez ábrándok délibábjá. Ami megszólít (vagy elég, ha csupán hívás hallik), arra reagálni kell, így aztán a málló fal nem lesz az elmúlásé, leperdülő levél is öröklét része marad, semelyik pillanat nem tud ízzé-porrá zúzni. Illúzió átváltozik, nincs vég, csak időtlenség, a megszokott formák felbomlanak, hangok, epizódok átértékelődnek, begubózó csend és kiteljesült magány tobzódásban tornyozódik. Mit számít többé, hogy a harmat gyöngysora peng vagy csobban, ha fölötte az ég pírja lobban, vagy lobogó láng inkább? – akármi, *valami* átvágtat a csodaparipán itt. Ház oldalában tanyát ver egy odavetett kő koppanása, a kútnál pihés hanga, benne kacajos kislány visszhangja. A saroglya is átbök az égbolt felhőseregletén, a Nap már álmos, ni!, hogy dagad a párkányon, mint a vánkos, kakasfarokba szedett szavak szegélye lustán álmos, odazakatol a szüretelők bohém rigmusa – de elég már a mustra, legyen inkább nemesb tusa: két busa napraforgó égre csókoltsárga lángbogolya. Nem marad más, csupán ami számít, vagyis mindaz, amit látni. Heuréka!, szólna a béka – ez is, és minden a mennyből és földből fakad, valamennyi pőre csapat, *Keresztes Zsuzsa* sem ámit: „Mennyire jó mindezt látni és bejárni!”

Benyomásszilánkokból kiállózott kompok utoljára még életre kelnek, hogy mielőtt a Rácsodálkozás Öblén horgonyt vetnének, belehasítsanak az impressziók mezejébe. A tárlatnéző, amit e mozaikablakokból magával visz, nem egyéb, mint a jövőn átrezonált visszhangja a meglett válaszoknak.